Статистик програмчлалын R хэл

Хэрэгцээт зарим чухал ойлголт болон алдааны эргэн тойронд

Г.Махгал

© 2016 Г.Махгал

ያ 2016/10/1

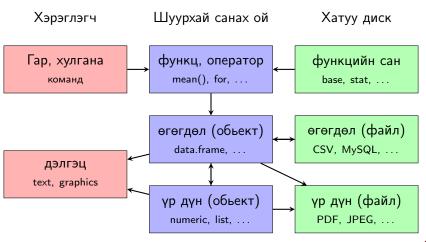

Удиртгал

- 1. R програмын ажиллах зарчмыг схемээр авч үзнэ. Үүний дүнд R програмын талаар илүү тодорхой төсөөлөлтэй болно.
- 2. Нэрийн огторгуйн тухай ойлголт болон объектийн нэршил, нөөцлөгдсөн үгс, чухал тогтмолуудтай танилцана.
- 3. Нэр бүхий объектийн оршин буй эсэхийг шалгах болон түүнийг устгах аргыг үзнэ.
- Код дахь алдааг олох, алдаанаас сэргийлэхтэй холбогдох зөвлөмжийг өгнө.
- 5. Зарим нийтлэг алдаа, тэдгээрийн шалтгааныг авч үзнэ.

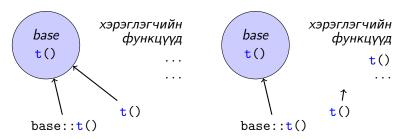

R програмын ажиллах зарчим

Нэрийн огторгуй

Нэрийн огторгуй ^{1} гэдэг нь багц дахь функц болон бусад объектүүдыг бусдаас ялгаж салгахтай холбогдох ойлголт юм.

base - R програмын үндсэн багц, base::t() - хөрвүүлэх функц

¹namespace

Обьектийн нэршил ба нөөцлөгдсөн үгс

- ▶ Объектийн нэр үсгээр эхлэх бөгөөд үсэг, тоо, цэг, доогуур зураасаас тогтоно.
- R програм нь үсгийн том жижгийг ялгадаг.
- ► Нөөцлөгдсөн үгс²: if else repeat while function for in next break TRUE FALSE NULL Inf NaN NA NA_integer_ NA_real_ NA_complex_ NA_character_

²reserved words

Зарим чухал тогтмолууд

Тогтмол	Тайлбар
TRUE, FALSE, T, F	логик үнэн ба худал
NULL	хоосон обьект
Inf	∞ буюу төгсгөлгүй
NaN	тодорхойгүй
NA	орхигдсон утга

Нэр бүхий объектийн оршин буй эсэхийг шалгах ба устгах

Объектийн оршин байгаа эсэхийг шалгах

```
exists("object.name")
```

Объектийг устгах

```
rm(object.name)
```


Код дахь алдааг олох, алдаанаас сэргийлэх

- 1. Алдааны мэдээллийг анхааралтай унших
- 2. Кодыг жижиг хэсгүүдэд задлах, завсрын үр дүнгүүдийг хянаж шалгах
- 3. Функц ба операторын баримтжуулалтыг сайтар уншиж судлах
- 4. Тухайн функц ба операторын жишээ кодыг ажиллуулж үзэх
- 5. Нэг зорилготой эсвэл олон дахин ашиглагдах ^{3} бүлэг командыг функц болгох
- 6. Товч, оновчтой код бичихийг зорих
- 7. Код дотроо тайлбар⁴ бичих

³эсвэл өөр өөр хэсэгт байгаа ижилхэн код

⁴comment, # тэмдэгтийг ашигладаг

Зарим нийтлэг алдаа, тэдгээрийн шалтгаан

could not find function

- 1. функцийн нэрийг алдаатай бичсэн
- 2. шаардлагатай багцыг ачаалаагүй
- 3. объектийн элементийн индексийг дугуй хаалтанд бичсэн

object not found

- 1. хувьсагч буюу обьектийн нэрийг буруу бичсэн
- 2. хувьсагч буюу обьектийг үүсгээгүй
- 3. өөр хүрээнд буй хувьсагч буюу обьектийг заасан

cannot open

- 1. ажлын хавтсыг (working directory) шалгах
- 2. файлын нэрийг шалгах
- 3. файлын замыг шалгах
- 4. файлд хандах эрхийг шалгах

Зарим нийтлэг алдаа, тэдгээрийн шалтгаан

- unexpected numeric constant in
  - 1. жишээлбэл, таслал орхих

- unexpected '=' in
  - 1. "==" логик операторыг "=" гэж бичсэн
- ▶ object of type '...' is not subsettable
  - 1. дугуй хаалт (функцийн аргумент өгөх) ба дөрвөлжин хаалтыг (обьектийн элементэд индексээр нь хандах) сольж бичсэн
- subscript out of bounds
  - 1. индексийг 0 (тэг) эсвэл үүнээс багаар өгсөн
  - 2. индекс объектийн уртаас хэтэрсэн
  - 3. үл орших индексээр хандсан

Зарим нийтлэг алдаа, тэдгээрийн шалтгаан

not meaningful for factors

1. чанарын өгөгдөл дээр арифметик үйлдэл гүйцэтгэсэн ашигласан, жишээлбэл

```
X = factor(c("X","Y","X","X","Y"))
X + 1
```

invalid 'type' (character) of argument

эсвэл

argument is not numeric

1. текст дээр арифметик функцийг ашигласан, жишээлбэл

```
str = "text'
mean(str)
```


Зарим нийтлэг алдаа, тэдгээрийн шалтгаан

- unexpected 'else' in "else"
  - 1. else түлхүүр үгийг шинэ мөрнөөс шууд бичсэн, тухайлбал

```
x <- 3
if (x %% 2 == 0)
print("even")
else
  print("odd")
зөв бичлэг нь
 if (x \% 2 == 0) {
  print("even")
 } else {
  print("odd")
 if (x %% 2 == 0) print("even") else print("odd")
```


Анхааруулга, алдаа болон мэдэгдэл үүсгэх

Анхааруулга Командыг үргэлжлүүлэн гүйцэтгэнэ.

```
warning("Heads Up!")
Warning message:
Heads Up!
```

Алдаа Командыг таслан зогсооно.

```
stop("Fatal Error!")
Error: Fatal Error!
```

Мэдэгдэл Зөвхөн мэдэгдэл өгнө.

```
message("Done")
```

Done

© 2016 Г.Махгал

